

Rechtenvrij interview
met Lowie van Oers – auteur van het stuk *Over de natuur van de dingen*
Het Zuidelijk Toneel & De Nieuwe Oost

door Basti Baroncini

“De motor van alles wat ik maak is verwondering”

De poging van mensen om verbinding met elkaar te maken, en tegelijkertijd het verlangen om van een afstandje de dingen te kunnen overzien. Dat is waar het stuk *Over de natuur van de dingen* over gaat. Schrijver Lowie van Oers vertelt over de thema's van het stuk.

Het overview-effect

“Als astronauten de ruimte in gaan en voor het eerst omkijken, is dat voor allemaal een magische ervaring. Ze hebben al tientallen jaren rondgelopen op Aarde, maar kunnen het blauwe bolletje dan pas voor het eerst in z'n geheel zien. Daaromheen een dun laagje atmosfeer, en op aarde de totale afwezigheid van menselijke grenzen. En allemaal zijn ze er diep van onder de indruk. Dat is in de literatuur het *overview-effect* gaan heten, en het is iets wat me fascineert.

“Dat overview-effect zit ook in mijn stuk. Een jongetje kijkt vanaf een berg naar twee auto's die elkaar tegemoet rijden. Enerzijds maakte het hem blij, want hij kan eventjes in de toekomst kijken. Anderzijds wordt-ie verdrietig, want als de twee autootjes elkaar even later inderdaad kruisen, kan hij er niet bij zijn. Die paradox zit ook in mijn leven. Van een afstand is het overzichtelijk en kun je het allemaal begrijpen, maar middenin de situatie is het weer chaos die niet lijkt op wat je eerst dacht te zien. Binnen of buiten. Van een afstandje of middenin, waar wil je zijn?”

Melancholie

“Mijn personages proberen steeds opnieuw verbinding met elkaar te maken... terwijl het ze niet lukt. Een dochter die probeert contact te leggen met haar vader. Maar vader is afwezig omdat zijn vrouw is overleden. En vader probeert bijna wanhopig contact met het leven te maken. Op een gegeven moment plant hij zichzelf maar in de tuin, in de hoop niet weg te vliegen. Het zijn mensen die een poging doen om vat te krijgen op alles wat er is. De dood, het leven, de eenzaamheid, het huis, de ruimte en de ander; vat op de natuur van de dingen dus.”

“Voor mij is het stuk daarmee ook een ode aan de poging. Iedereen probeert steeds contact met elkaar te leggen, maar in de praktijk is er ook veel verwarring, onbegrip en afscheid nemen. En de pijn als het mislukt is natuurlijk ook weer menselijk, en mag er ook zijn. Het is inherent aan dat we niet dezelfde zijn. Ik ben jou niet, of andersom.

“En vanzelfsprekend herken ik dit in m'n eigen leven. Zo is dit stuk in zichzelf natuurlijk ook een poging om contact te maken, in dit geval met het publiek. Het liefst zou ik willen dat ik mensen gewoon in mijn hoofd kon laten kijken, al was het maar heel eventjes, en dat ze me dan zouden begrijpen. Maar dat is natuurlijk geen optie. Toneelschrijven is voor mij een artistieke manier om daar zo dicht mogelijk bij in de buurt te komen. Ik hoop dat het publiek vergeet dat het naar een verhaal zit te kijken, en helemaal de ervaring in kan stappen.”

Verwondering

“De motor van alles wat ik maak is verwondering, over de wereld en hoe we ons tot elkaar en die wereld verhouden; hoe we grip proberen te krijgen en een verhaal te maken en verbindingen te leggen. Soms ervaar ik dat als verdrietig, maar net zo vaak is het hoopvol, grappig of poëtisch.”

Lowie van Oers (1987) is schrijver en theatermaker. In 2012 studeerde hij als acteur af aan de Arnhemse toneelschool. In 2016 schreef hij zijn eerste theaterstuk: de monoloog **TURING** (Theaterkrant *****) over wiskundige Alan Turing.